

Kiadó... zoba nagy előszobá... és mellékhelyisé... kei. Oradea, Strada... ail Sorbul 23. sz.

Kiadó... a, konyha, élés... ara május 1-re. Mo... Oradea, Strada... he Jonescu No. 9.

Alkalmazás

Fényképész segéd... szakmában perfekt... ámul tudó felvéte... Foto Keresztasy, Oradea, General Mo... 2.

Keresek... ekt román szakács... azonnali belépésre... ea-étterem.

Gépirő... ri irodai gyakorlat... állást keres. Cimet... iadóhivatalba kér.

ő bizonyítvánnyal... delkező mindenest... a főzéshez is ért... ére felveszek. Str... lae Zsiga 18. Ora...

Teher

Table with 2 columns: Lei, b. Values: 20,000.000, 180.942, 2,610.565, 58,432.667, 12,316.550, 707.250, 288.319, 4,536.293

tsága: ...y Albert s. k. II. No. 5

ERDÉLYI

Taxa postală plătită anrobării Dir. Gen.

iform 12/1934

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók köre HUNGARIA, VII., Erzsébet körút 9-11

BUDAPEST

Főszerkesztő: dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP IV. évfolyam, 99 (967) szám. * Szombat, 1935 május 4

Főmunkatárs: dr Gyárfás Elemér

Nagy fegyverkezési vita az angol alsóházban

„Az angol haderőnek olyan erősnek kell lennie, mint a leghatalmasabbnak, amely Anglia partjait fenyegeti” — mondotta MacDonald

Londonból jelentik: Az angol alsóház csütörtök délutáni ülésén MacDonald elmondotta világszerte feszült érdeklődéssel várt külpolitikai nyilatkozatát. A miniszterelnök többek között a következőket mondotta: — A február 3-i londoni nyilatkozat értelmében szabad tárgyalásokon alapuló fegyverkezési egyezményt akartunk kötni Németországgal és a többi hatalmakkal a békeszerződések leszerelési szakaszainak helyettesítésére. Amennyiben ez megvalósulna, eloszlatná a minduntalan fenyegető európai veszedelmeket. Mint a február 3-i londoni nyilatkozat is mutatja, egyre távolodunk a versaillesi rendszertől és új európai viszonyok felé közeledünk. me-

lyeknek alapja a szabad tárgyalás, a biztonság és a haderők korlátozása. Nagyon sajnálatos tehát, hogy a német kormány éppen ilyenkor határozta el magát az általános védkötelezettség elrendelésére s légi haderőjének megszerzésére. Ezzel az ügygel a Népszövetség már foglalkozott s a történelmi fog ítéletet mondani felelte. Most ne rágódjunk rajta. A politikusoknak a gyakorlati tárgyilagosság és józanság szellemében kell foglalkoznia ezzel a kérdéssel. Arról kell dönteni, hogy küzdjünk-e tovább az általános európai békerendszer, a békét biztosító szervezet felállításáért, vagy olyan fegyveres módszerekhez folyamodjunk, amelyek még sohasem hátrították el a háborút.

Anglia csak megfigyelőt küld ki a római értekezletre

— Megismétlem, — folytatta nyilatkozatát MacDonald, — hogy Stresában semmi olyan nem történt, ami megváltoztatta volna a február 3-i londoni nyilatkozat szellemét. A kelet- és közép-európai nehézségek megoldására a londoni nyilatkozat beavatkozást kizáró és kölcsönös biztonsági egyezmények kötését javasolta. Ezek az egyezmények Angliát nem érintik közvetlenül, de barátságos szemmel nézzük az irányú törekvéseket és tanácsoljuk, hogy ezeket a tárgyalásokat komoly szellemben folytassák le. Rómába nem küldünk ki képviselőket, mert nem kívánunk új kötelezettségeket vállalni.

(MacDonaldnak ezeket a szavait az alsóház nagy tetszéssel fogadta).

— Megfigyelőket küldünk csak Rómába, — folytatta MacDonald — és mindent elkövetünk a tanácskozások elősegítésére. Németország fontos szolgálatot tehet a közép-európai biztonság ügyének. Simon külügyminiszter berlini látogatásakor Hitler hajlandónak nyilatkozott a keleteurópai államokkal többoldalu megneemtámadási egyezményről tárgyalni. Reméljük, ez irányban eredményes lépéseket fog tenni. Nem látjuk be azonban, miért ne lehetnének ezek összhangba hozhatók azzal a kölcsönös segélynyújtási egyezménnyel, amelyről jelenleg Franciaország és a szovjet tárgyalnak. Ezek kiegészíthetnék egymást, tökéletes biztonsági rendszert alkotva Közép-Európában.

MacDonald ezután néhány elítélő szót mondott a német fegyverkezéstről, majd így folytatta:

— Stresában megállapítottuk, hogy a körülmények megváltoztak. Az angol külpolitika céljai azonban ugyanazok maradtak, mint amelyeket a február 3-i nyilatkozatban megjelöltünk. Nagy szerencsétlenség volna, ha a bizalom Francia- és Olaszország, valamint Anglia között megrendülne, s mindent elkövetünk ennek elhárítására. Haderőnket olyan színvonalra emeljük, hogy népünk érezze megvédett voltát. (Zajos taps).

— A német kormány elfogadta a tengerészeti megbeszélésekre szóló meghívásunkat. Nagyon meglepő tehát, hogy éppen most tartotta szükségesnek bejelenteni hajóépítési tervét.

beleértve a buvárhajók építését is, amikről sohasem gondolhatta, hogy ránkézve közömbösek. A mi tengerészeti érdekeinket nem lehet tisztán honi vizünk szempontjából megítélni. Világszerte szétágazó érdekeinkhez, helyzetünkhöz, s az ezzel járó felelősségünkhöz egyetlen más hatalomé sem hasonlítható. A

A munkáspárt örömmel látja, hogy MacDonald nyitva hagyja a kaput a németekkel való tárgyalásokra

MacDonald nyilatkozatához elsőnek a munkáspárt vezére, Lansbury szólt hozzá. MacDonald szavai — úgymond — mély csalódást keltettek. A miniszterelnök ugyanis a fegyverkezés álláspontjára helyezkedett. Igaz, hogy a német kormány lépései meggyengítették azt a rokonszenvet, amely az angol közvéleményben kialakult irányában. A munkáspárt azonban nem bizik az óriási haderőn alapuló békeegyezményben, csak a Népszövetségben és a leszerelésben. A helyes irány a légi haderő növelésének általános eltiltása lenne. A munkáspárt örömmel veszi tudomásul, hogy a miniszterelnök nyitva hagyta az utat a németekkel való tárgyalások számára.

A szerződésességét nem Németország kezdte — mondotta Sir Herbert Samuel.

A következő felszólaló Sir Herbert Samuel volt. Kijelentette, hogy a német eljárás aggodalommal tölti ugyan el Európát, de az angol közvélemény mégsem látja szívesen egy Németország ellen irányuló csoportosulást, mert Németországnak némileg igaza van, ha azt állítja, hogy a szerződésességét nem ő kezdte meg, hanem azok az államok, akik másfél-évtizeden át folytatták a fegyverkezést. A joguralom és hasonló szavak csak köpenyegül szolgálnak azok számára, akik a tények eltakaráásával a mai helyzetet akarják állandósítani. Sir Austen Chamberlain volt a következő felszólaló.

— A versaillesi békét — mondotta, — kényszerbékének szokták ma nevezni. Nem állítom, hogy nem lehetett volna Németország-

német buvárhajóépítés baljóslatu lépés és nem titkolhatjuk annak súlyosságát. Mégis hajlandók vagyunk Londonban fogadni a német köldöttséget, még pedig szerződéses kötelezettsé- gükre való tekintet nélkül.

„Megálljt kiáltunk...”

— Hitler — mondotta a továbbiakban az angol miniszterelnök, — közölte Simonnal és Edennel, hogy a német légi haderő már elérte az angol haderő színvonalát. Bármit jelentsen ez katonai szempontból, mindenestre azt mutatja, hogy már messze meghaladta azokat a számokat, amelyeket az angol alsóházban ismertettek. A kormány tudomásul vette ezt a súlyos helyzetet. Részleteket most nem mondhatok, de kijelenthetem, hogy teljes egészében áll Baldwin megállapítása, hogy az angol haderőnek olyan erősnek kell lennie, mint a leghatalmasabb haderőnek, mely az angol partokat fenyegeti. Máris intézkedtünk az angol légi haderő meggyorsított fejlesztése tekintetében. Nem mi kezdtük a légi fegyverkezési versenyt, hanem rákényszerítettek bennünket. Mielőtt azonban ezen a téren messzebb mennek, „megálljt” kiáltunk és felhívjuk a hatalmakat, hogy szabad tárgyalások útján rögzítsék fegyverkezési színvonalukat. Főként Németországnak ajánljuk ezt.

MacDonald a következőkben fejezte be nyilatkozatát:

— A francia—angol—olasz egyetértés a béke és biztonság érdekében nagyrabecsüljük és örömmel üdvözlünk minden békeszerető nemzetet szabad társulásunk körében. A nyugati légi egyezmény nem lenne támadó jellegű katonai szövetség. Anglia azt a célt tűzte ki maga elé, hogy kollektív egyezményt létesítsen a béke megzavarása nélkül. Ehhez kérem valamennyi angol párt hozzájárulását és támogatását.

nak engedményeket tenni. Nem volt észszerű dolog azt várni, hogy Németországot örök időkre meg lehet tartani a versaillesi szerződés által teremtett helyzetben.

Chamberlain ezután azt ajánlotta, hogy Rómában Anglia ne csak megfigyelő útján képviseltesse magát.

Simon külügyminiszter hangoztatta, hogy a most létesült francia—oros szövetség megkötése nem növeli Anglia Locarnóban vállalt kötelezettségeit. Ha Németország megtámadná Szovjet-Orosországot és Franciaország a szerződés értelmében segítségére sietve, Németországot támadná meg, a locarnói egyezmény nem kötelezné Angliát Németország megvédésére.

Jugoszlávia is bekerült a nemzetközi terrorizmus elleni bizottságba

Genfből jelentik: A nemzetközi terrorizmus leküzdésére alakított népszövetségi bizottságban Jugoszlávia is helyet kapott. Eredetileg csak Romániát választották be a bizottságba. Pella román delegátus azonban csütörtökön délután közölte a bizottság elnökével, hogy a román delegáció bevette tagjai sorába a jugoszláv népszövetségi delegáció jogi szakértőjét, Stojkovic követéségi tanácsost is. Ezzel is azt akarja bizonyítani, hogy a kisantant minden kérdésben egyöntetűen jár el.

ESTE
EGY **GRAIN DE VALS** Meghajt
lefogyaszt

Fényes ünnepségekkel nyitották meg pénteken a Budapesti Nemzetközi Vásárt

A kedvezményekkel csak május 13-ig lehet Budapestre utazni

(Budapesti tudósítónktól). Pénteken délelőn 12 órakor fényes ünnepségek közepette Horthy Miklós kormányzó nyitotta meg a Budapesti Nemzetközi Vásárt. A megnyitó ünnepségen megjelent a kormány, ott voltak a most összeült országgyűlés tagjai, a politikai, a közgazdasági, a művészeti, a társadalmi élet előkelőségei, az egyházi, a katonai, a világi hatóságok fejei; ott volt az egész, a fényt és pompát ezeréves tradíció nyomán kifejteni tudó magyar elit-társadalom, de ott voltak a külföldi országok Budapesten akkreditált követői és káprázatos toleettekben a szépségükről és eleganciájukról világhíres magyar hölgytársadalom reprezentánsai.

A vásár külföldi látogatói, úgy mint a multban, ezidén is rendkívüli érdeklődéssel viseltettek a megnyitó fényes és ragyogó parádéja iránt. Ezt a különleges magyar látványosságot mindenki meg akarta nézni s éppen ezért külön meghívókért ostromolták a vásár irodáját. Mi sem természetesebb, hogy a vásár vezetősége a külföldi vendégeknek ezt az igényt is teljes mértékben kielégítette. A külföldiek részére a megnyitóra külön helyet tartott fenn és több mint 6000 külföldi vendégnek adott meghívót a megnyitó ünnepélyére.

Ez a szám is mutatja, hogy milyen tömegben jönnek és jönnek a külföldiek Budapestre. Tele van velük a város, idegen szót hallani mindenhol, s most olyan hangos, olyan eleven, zsufolt és vidám Budapest, mint egykor, a világháború előtt. Dugig telik esténként minden vendéglő, minden kávéház, a világvárosi nivón álló mulató- és tánchelyiségek, a mozik, amelyek a legeslegújabb hangos filmeket forgatják és a színházak, amelyek az idény legnagyobb sikerű darabjait játsszák esténként díszelőadásokon. Budapesten a hétköznapi árak vannak érvényben a vásár ideje alatt s mindenhol s ezt az olcsóságot csak kímélti az, hogy a vásárigazolványok szelvényeivel a külföldiek csaknem minden nevezetességét, látványosságát 20-25 százalékkal olcsóbban nézhetnek meg. Kár, hogy a visszautazásra még hetekig érvényes vásárigazolvány jelentős

kedvezményeivel már csak május 13-án délig lehet Budapestre érkezni.

Az idei vásár egyik fővonzóereje, hogy a magyar ipar teljes és káprázatos felvonulása mellett, tág helyet adott a közel- és távoli országoknak is. Most markáns nemzetközi jellege van a vásárnak, amelyen egy hatalmas

pavillont töltenek meg Franciaország, Lengyelország, Ausztria és Olaszország idegenforgalmi, ipari, irodalmi és művészeti értékei. Kül-sőségekben is gyönyörűen dokumentálódik ez a nemzetközi jelleg, mert az említett országok mammut-pavillonjának külső falai e nemzetek színeivel van osodásan díszítve s az enyhe tavaszi szellő ezerszínű zászlórengetéget lenget a virágbaborult Városliget mélyzöld lombjai között. Ezt a káprázatos színhatást remekül fokozzák a Balti-államok: Észt- és Lettország, valamint Litvánia színei. Ezek az országok még szépségkirálynőket is elhozták, s meg kell állapítani, hogy ezek a lelkes honleányok, akik iránt óriási az érdeklődés, igen értékes szolgálatokat tesznek itt hazájuknak. Egyiptom hieroglifákkal díszítette Pháraó-stilban épült s különleges áruival zsufolt vásári nagy kioszkját is. Brazília pedig minden fajtájú illatos kávéjának csinál propagandát — ingyen kávékóstolókkal.

Világos tehát, hogy nemcsak a magyar ipar pompás eredményeit, de távoli országok értékeit is megismerhetik az idei Budapesti Nemzetközi Vásár látogatói.

Meg egy lépés és résztvehet a sorsjáték döntő huzásán.

Utítsa meg sorsjegvét a III. osztályra!

Huzás 1935 május 15-én.

Banca Ilescu S. A. oradeai fiókja Bd. Regele Ferdinand 11.
Casa Naționala epületében

Anghelescu Tg.-Muresen nagy beszédben az elmagyarosodott románok visszarománosítását sürgette

Bucuresti. Saját tud. A középiskolai tanárok tárgyalásán kongresszusán elhangzott beszédekre Anghelescu közoktatásügyi miniszter nagy beszédben válaszolt:

— Önök, erdélyiek, — mondotta — bizonyára lelki felindulással látják bennünket, ókiráltságbeliüket itt, egy erdélyi városban, amint a román művelődés kérdéseit vitatjuk meg. De minket, ókiráltságbeliüket, még nagyobb felindulás fog el, mert mi már az iskola padjain azon törtük a fejünket, hogy jussunk el ehhez a lelki egyesüléshez? Mindnyájunknak szent kötelességünk van Erdéllyel szemben: az, hogy itt mindazokat, akiket erőszakkal elnemzetlenítették, visszahozzuk a román édesanya keblére.

— Kijelenthetem önöknek, hogy az erre vonatkozó terv előkészületben van a közokta-

tásügyi minisztériumban, egyetértve természetesen a többi minisztériumokkal is. Ebben az egyháznak, amely a multban kivette a részét az erre vonatkozó munkából, ezuttal is nagy szerepe lesz.

— Adjunk tehát minél több román kultúrát, — folytatta beszédeben Anghelescu. — Örömmel látom, hogy ebben a megyében rövid idő alatt 83 iskola épült és most épülés alatt van további 18 iskola a lelkes vármegyei prefektus, a polgármester és az országgyűlési tagok buzgólkodása folytán.

— Ismételten, térítsük vissza az elmagyarosított egykori románokat a román nemzet kebelébe.

Anghelescu ezután a középiskolai oktatás általános feladatairól beszélt.

Mese az éhségről

Irta: Simor Miklós.

M'Bam király táplálkozásai irtózatossá váltak. Ugy falt, mint egy disznó. M'Bam király azonban egyszerű ember volt, amíg élt, kis fekete ember a rettenetes őserdő rettenetes közepén. Elképesztően szerette a nagy, fénylőbőrű, fekete pókhasát, de az erdő már nem tudta kielégíteni.

Pedig akadt ott mindenféle jó. Remek tojások a fészkekben, pazar húsú kis állatok a földön és a földben puhatestű kövér rovarok. B'Bam király a rovarokat is megejtte — aztán jóízű füvek, levelek, gyökerek és gyümölcsök, nem is szólva a tarka madarak, a nagy békák és egyéb megevéssé teremtett lények beláthatatlan tömegéről.

Szegény M'Bam király azonban mindezeket már unos-untig ismerte. Fulladásig megtömté magát minden nap az erdei ételekkel, de különösebb öröme nem telt benne. Panaszkodott így gyakran a feleségének és számtalan fiainak.

— Nincs már semmim az életből. Mindent megkóstoltam és megettem itt, amit csak lehetett. És hiába eszem akár reggeltől estig, mindennek ugyanolyan íze van itt a környéken, ha fiatal majomhúst kóstolok, ha krokodiluszemgolyót szopogatok. A növények és az állatok egyformán őserdőízűek, ami elvégre

érthető is, mert hiszen ugyanabból a levegőből, vízből és földből élnek itt mindannyian. Félek, hogy nem bírom már sokáig ezt az unalmas kosztot.

Felesége ilyenkor mindig úgy tett, mintha nagyon elszomorodna, pedig tulajdonképpen nem helyeselte B'Bam király otromba falánkságát. A számtalan fiú pedig tanácskozára hívta egybe a törzs harcosait és nagy jutalmat ígért annak, aki valami különleges ételt tud szerezni.

A törzsbeliéket azonban már únták a tanácskozásokat és soha nem hoztak semmit, mert a számtalan királyfiak mindig csak ígértek és M'Bam királyt úgysem lehetett igazán jóllakítani. A király pedig továbbra is csak fanyalogni eszegetett egész nap, bánatosan kószált a rettenetes erdőben, magával cipelve kínzó nosztalgiját egy ismeretlen szépségű íz után.

Egyszer elaludt az erdőben egy fatörzsön ülve és arra ébredt, hogy irtózatossan éhes. Olyan éhes, amilyen még sohasem volt. És amikor felnyitotta a szemét, egy fiatal fehér ember állt előtte. M'Bam király még sohasem evett fiatal fehér embert, mindig csak ellenséges törzsekből való öreg feketéket, de ezeket is csak háború idején, a díszlakomákon. Elhatározta tehát, hogy ezt a fiatal fehér embert most megeszi. Mégpedig egyedül, hogy az egész csak neki jusson. Mert M'Bam király nemcsak éhes és buta volt, hanem kapzsi is. Felkapta hát a nyílát és célba vette a jövevényt. A fiatal fehér

ember azonban beugrott egy fatörzs mögé és a nyílvevő elsüvitett mellette. Onnan szólt ki a királyhoz:

— Megölhettelek volna az elébb álmodban, de nem tettem. Miért akarsz te most bántani engem?

— Mert én vagyok az éhes király — mondta M'Bam király meglepő logikával és újabb vesszőt illesztett az íjj húrjára. — Azonkívül únom már az egyformán őserdőízű ételeket és az a veszély fenyeget, hogy éhenhalok.

— Várj, ne lőj még — mondta a fiatal fehér ember — hiszen én ezen könnyen tudok segíteni. En ugyanis egy nagy hajóról jöttem, amely elsüllyedt és mindenki belefulladt a tengerbe, ott messze, az erdőn túl, csak én menekültem meg valahogy egy csónakon. A csónakot elrejtettem a parton. Van abban egy láda, amelynek tartalma életed végéig enyhülést ad a te nagy-nagy bánatodra. Olyan varázsszer birtokába juttattak, amely minden ételnek új ízt ad és mindegyiknek mást és mást. Parancsold elő törzsed harcosait és kövess engem az erdőn át a tenger felé. Ha nem tartom meg a szavamot, még mindig ráérsz megenni.

M'Bam király hajlott a szóra. Csak abba nem akart beleegyezni, hogy mással is megosszák a titkot. Majd csak elhozzák valahogy ketten is azt a ládát — így okoskodott magában s legott útra kelt a fiatal fehér emberrel az erdőn át a tenger felé.

Hét nap és hét éjjel gyalogoltak szüntelen.

Nem hívják össze rendkívüli ülésre a parlamentet

Eucaresti. Saját tud. A *Dimineata* cikket ir. azzal a sajtóértesítéssel kapcsolatban, hogy az országgyűlést május 28-án rendkívüli ülésre hívják össze és megállapítja, hogy erre vonatkozólag a kormány még nem határozott. Kormánykörökből eredő értesülések szerint nem is valószínű, hogy a rendkívüli ülés összehívására sor kerül. Hasonlóképpen

koraiak azok a hírek is, — állapítja meg a *Dimineata*, — amelyek a kormány átalakításáról, illetve kiegészítéséről szólnak, mert kormánykörök szerint a miniszterelnök legfeljebb ősszel fogja a politikai helyzetet vizsgálat tárgyává tenni, abból a szempontból, hogy a kormányátalakítás szükséges-e?

A magyar külügyminiszter Velencébe utazott

— Mussolini lapja a velencei értekezetről —

Budapestről jelentik: Kánya Kálmán külügyminiszter pénteken reggel *Bakács-Bessenyei* György követségi tanácsos és *Zsilinszky* Antal, követségi titkár kíséretében elutazott Velencébe. A pályaudvaron megjelenő búcsúztatására *Hemeth* osztrák követ és *Bardoni* osztrák ügyvivő.

Rómából jelentik: Mussolini lapja, a *Popolo d'Italia* vezércikkét szentel a velencei ér-

tekezletnek és megállapítja, hogy Magyarország és Ausztria függetlenségét a szuverénitás szó legszorosabb értelmében kell venni. Mindkét állam számára olyan függetlenséget kell biztosítani, mint amelyet szomszédai élveznek. Fel kell hagyni minden egyoldalu, vagy bekerítési programmal és meg kell teremteni a közép-európai és dunai államok között a teljes egyenjogúságon alapuló együttműködést.

Németországnak van a legkitűnőbb légitámadást elhárító készüléke

A halálsugarak a mesék világába tartoznak

Bécsből jelentik: A *Neue Freie Presse* berlini tudósítója illetékes helyről részletes felvilágosítást kapott Németország légi felkészültségéről. A felvilágosítás szerint jelenleg Európában Franciaországnak van a legtöbb repülőgépe, mivel Szovjet-Oroszországot nem tekintik európai hatalomnak. Németország súlyt helyez arra, hogy légi fegyverkezés terén ne álljon a legerősebb hatalom — Franciaország — mögött. Németországnak van a legkitűnőbb légitámadást elhárító berendezése. A motorberregést jelző készülékei olyan kiválóak, hogy teljes mértékben elősegítik a pontos célzást. Szakértők éjjel-nappal dolgoznak e műszerek tökéletesítésén. A sztratoszféra-repülést is kipróbálták. Halálsugarak egyelőre csak a képzelet körébe tartoznak, de lehet, hogy egy napon majd ezt is sikerülni fog a honvédelem

szolgálatába állítani. Németország néhány ezer főnyi repülőkar felett rendelkezik. Egy osztály 81 repülőgépből, egy repülőraj 9 gépből áll. 3 raj, összesen 27 gép képez egy csapatot. Az osztrák lap hozzáfűzi tudósításához, hogy Németország a jövőben már semmiért sem fog folyamodni, mert saját maga megszerzte az egyenjogúságot minden téren.

Lemond a spanyol kormány?

Madridből jelentik: Lerroux miniszterelnök kijelentette, hogy pénteken délelőtt benyújtja az összkormány lemondását. Lehetővé akarja tenni a parlamenti erőviszonyoknak megfelelő többségi kormány alakítását.

M'Bam király többször megbánta már útközben, hogy engedett a fiatal fehér embernek és ahelyett, hogy ott rögtön megette volna, most halálra fásztja magát a rettenetes öserdőben.

Mire megérkeztek a tengerhez, az éhes király már csak árnyéka volt önmagának. Fénylőbőrű nagy pókhása egészen ráncos lett, szemében vonított már az éhség, de hiába, az erdő gyümölcseit és állatait nem bírta többé lenyelni. Kétségbeesetten nézte a fiatal fehér embert, aki napjában háromszor bőséges étvágygyal lakmározott.

Végre mégis elérték a tengert. Megtalálták az elrejtett csónakot is és benne a titokzatos ládát.

— Hozz csak hamar valami ételt, amit eddig szoktál enni — mondta a fiatal fehér ember, miközben fészegelni kezdte a láda tetejét.

M'Bam király már toporzékolt a türelmetlenségtől. Felmászott hát gyorsan egy majomkenyérfa és lehozott egy nagy érett majomkenyeret. Olyan étel volt ez, amit az összesek között talán a legjobban utált. A fiatal fehér ember pedig kettészakította a majomkenyeret, fehér port csipett ki két újjával a ládából és meghintette vele. Azután odaadta M'Bam királynak és így szólt:

— Ez a só, amit nálatok nem ismernek. Kóstold meg a sós majomkenyeret és nem fogsz ráismerni az ízére.

M'Bam király végig se várta a fiatal fehér ember mondókáját, nagy falásokkal enni kez-

dett. Homlokán kidagadtak az erek, tömpe orrán verejtékcseppek ütöttek ki, ádámcsutkája hihetetlen gyorsasággal száguldott le és föl a nyakán, szállította az éhes király korgó gyomrába az újjú ételt. Három nap és három éjjel egyfolytában evett. A negyedik napon végre kezdett kigömbölyödni M'Bam király fénylő pókhása. Akkor abbahagyta a falást és intett a fiatal fehér embernek, hogy indulhatnak.

Hét nap, hét éjjel cipelték a nehéz ládát M'Bam király faluja felé. Az utolsó napon azonban a király, aki útközben is szakadatlanul evett, félni kezdett, hogy a törzsbeliek megneszelik nála a sőt és esetleg még ellopják. Ezért, amíg a fiatal fehér ember aludt, nekilátott és egy ültében megette az egészét, — mert ő volt az éhes király és mint már mondtuk, nemcsak ostoba volt, hanem kapzsi is. Mire a fiatal fehérember felébredt, már alig néhány csipetnyi só volt csak a láda fenekén. Ezt hamar magához vette s így indultak el a falu felé.

M'Bam király, amíg a só íze tartott benne, vidáman falta az erdei ételeket. Néhány nap múlva azonban kétségbeesetten vette észre, hogy az ételek íze kezd megint siralmasan egyforma lenni. Ekkor sötét gondolat fogamzott meg benne. Elhatározta, hogy mégis megszöjj a fiatal fehér embert. Határtalan ostobaságában azonban tervét előre elárulta a fiatal embernek, mondván:

— Készülj a halálra, ó fiatal fehér test-

A FOGVÁJÓ

eltávolítja a szájüregből a nagyobb ételmaradékokat. De mi történik a kis részecskékkel?

- EZEK a fogak között maradnak, szét bomlanak és szájsav képződését idézik elő. A szájsav azután époly biztosan rombolja a fogakat, mint a kén-sav a vasat.
- Az Odoi alkáliás hatása ártalmatlanná teszi a szájsavat. Kolloid alkotórészeinél fogva olyan módon tisztít, mint a szivacs

HASZNÁLJA AZ

FOGPÉP-et!

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése szerint szép, csendes idő, napsütés, éjjel még erős fagy várható. A nappali hőmérséklet fokozódik.

vérem, holnap megeszlek.

A fiatal fehér ember azonban okos volt. Még aznap felkereste a törzs legbátrabb harcosait s megkóstoltatta velük a zsebében maradt só segítségével a nagyszerű erdei ételeket. Es a végén sokat sejtetően mindnek elmondta, hogy az éhes király egész ládával evett meg a csodálatos varázsszerből.

Most már rövid a mese.

Mire az este leszállt, együtt voltak egy titkos tisztáson az összeesküvők. Elhatározásukkal hamar elkészültek. A fiatal fehér ember vezette őket. Meglepték álmában az éhes királyt és megölték. A fiatal fehér ember tanácsára azután forró köveken megszáritották a testét és finom porrá őrölték. Másnap pedig nagy lakomát csaptak és B'Bam király sós poraival tették izessé egyhangú ételeiket.

Es mi történt a fiatal fehér emberrel? — kérdezhetné most valaki.

— Elmondom azt is. A fiatal fehér ember kijelentette, hogy adják neki az összes meg-evelt állatok bőrét, meg azt a tömérdek arany-sárga követ, ami szanaszét hevert a megboldogult M'Bam király országában, végül segítsek neki új hajót építeni és akkor ő annyi sőt hoz a törzsnek, hogy életükben ki nem fogy-nak belőle.

A fiatal fehér ember azóta már öreg fehér ember. Egyike a világ leggazdagabb öreg fehér embereinek.

Mert a fehér ember nem volt falánk...

**ent Teréz
omban**

y a Lisieuzi Kis
első alkalommal
vadásának ünne-
ssziót tart.
P. Péter satu-
tják. A misszió
d. u. fél 7 óra-
Missziós-beszé-
este fél 7 óra-
nekek és ifjuság
ggel fél 7 és 7
séges nagymise.
akor a misszió

or püspöki nagy-
Fiedler István
a ezuton is fel-
k. hogy tartásuk
eg másokkal is.

**május 5-én
Laval egybe-
sését**

prilis 14-ről el-
ájus 5-én, este
Legényegylet
sasvacsora kö-
t. hogy minél
eg.

**an lefa-
oradeai
nyeiben**

csapás érte az
órákor 0 fokra
- 1 fokra szál-
g a Dorongos-
szőlőt teljesen
a tetőkön a

tőkön délben
gyra van kilá-
zól csak néhá-
kiknek a kára
mennyi a kár
tudták meg-

nyelmébe
fánljuk, hogy
e
gyek
kaphatók.

eményei:

ajdonság van
20 leies hely-

mbaton este 9
mutatja be a
on harmadik
erelmet, amely
közel a 150-ik
n az operettek
mpa. A pará-
s zenéje a leg-
it csak ujdón-
szombaton, va-
lesz a színház
tított helyarák-
már kaphatók

nap délután 3
arga lilium ke-
cimszerepben,
ú Viki lesz a
n Magdával a
akkal és este
ujdonság ke-
helvárakkal.

Miklós nagy
n este 9 óra-
ndezésében és
este ünnepi
Bánffy Miklós
A Martinovics
ünnepi disz-
akkal.

gla.

**Aláírták a francia-orosz
kölcsonös
segélynyújtási
egyezményt**

**Laval a jövő héten indul keleti útjára
Ellentétes várakozások előzik
meg a dunai értekezletet**

Párizsból jelentik: A francia-orosz kölcsönös segélynyújtási egyezményt csütörtökön este Laval és Potemkin aláírták. A nagyfontosságú aktusról hivatalos közleményt adtak ki. Az egyezmény öt cikkelyből és egy jegyzőkönyvből áll. A benne vállalt kötelezettségek értelmében a két ország támadás esetén tanácskozik egymással; nem kihívás útján történt támadás esetén pedig támogatják egymást. E kötelezettségek célja a népszövetségi alapokmány s a népszövetségi ajánlások biztosítása. E kötelezettségek — a hivatalos közlemény szerint — az európai béke fenntartását szolgálják, de nem zárják ki annak lehetőségét, hogy a két ország közös megegyezéssel résztvegyen a tervezett regionális egyezményekben.

**Megelégedett nyilatkozatok
mindkét részről.**

Laval és Potemkin az egyezmény aláírása után nyilatkozatot adtak a sajtó számára. Laval látható örömmel fejezte ki megelégedését. Kijelentette, hogy csütörtökön, 9-én indul keleti útjára. Szombaton Varsóba érkezik, a vasárnapot ott tölti s hétfőn utazik Moszkvába. Május 20-án táján érkezik vissza Párizsba. Kijelentette még, hogy szándékosan maradtak a Népszövetség keretei között s az a megfontolás vezette, hogy a megegyezésből egy országot se zárjanak ki.

Potemkin is megelégedett az eredménnyel. Az egyezmény — úgymond — nem irányul senki ellen. A két kormány felfogása az, hogy az aláírás által megállapított kötelezettségeket ki lehet és ki kell terjeszteni egyre több országra, amely őszinte híve a békének.

A francia-orosz egyezmény szövegét pénteken este teszik közzé.

Párizsból jelentik: Minthogy a francia-szovjet szerződés megkötéséhez a kisantantnak is érdekei fűződnek, az egyezmény aláírása után azt hiszik, hogy az előre viszi a dunai tárgyalásokat is.

Az elhunyt Barthou, francia külügyminiszter elgondolása szerinti északkeleti körzeti egyezményekből egyelőre csak a kétoldalú francia-orosz szerződés valósult meg, amelyhez hasonló cseh-orosz egyezmény fog csatlakozni.

**Akadályok tornyosulnak
a dunai tárgyalások elé.**

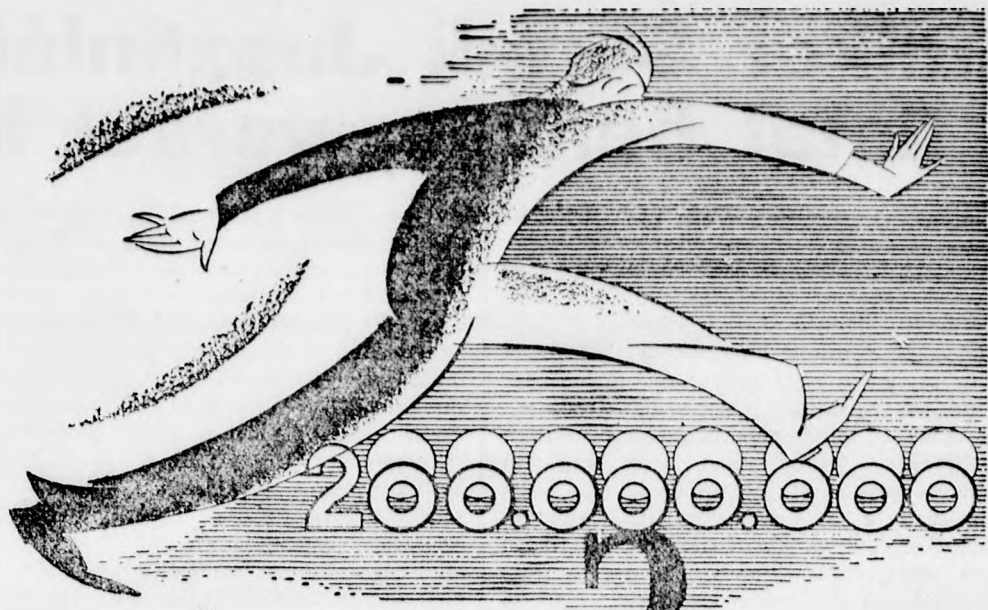
Párizsból jelentik: A francia sajtó bonyodalmaktól tart a dunai értekezlettel kapcsolatban. A Presse szerint az olasz kormány nagyfontosságú jegyzéket cserélt a cseh és román kormányokkal, hogy lefektesse a tárgyalások alapjait.

Az olasz kormány nagy fontosságot tulajdonít a vénecei értekezletnek s azon személyesen részt vesz.

Egyes lapok szerint Ausztria, Magyarország és Bulgária fegyverkezési igényeinek hivatalos formában való nyilvánosságra hozása leküzdhetetlen nehézségek elé állítja a dunai tárgyalásokat. A lapok szerint Csehszlovákia Magyarország újrafegyverkezését a magyar-cseh-jugoszláv kölcsönös segélynyújtási egyezményhez akarja kötni. Ezek szerint az általános dunai egyezmény megkötésére kevés kilátás van.

**A francia sajtó nem lelkesedik
az orosz-francia szerződésért.**

Prágából jelentik: A francia-orosz kölcsönös segélynyújtási egyezmény aláírásának hírére Prágában rokonszenzettel fogadták. Benes

**AZ ÁLLAMI
SORSJÁTÉK 3. OSZTÁLYA**

az utolsó lépés a JUNIUS 15-iki
nagy húzásig

Aki tehát jelen akar lenni a több mint 200 millió szétosztásánál és nyerni akar, idejében kell hogy megújítsa sorsjegyét. A 3. osztály húzása május 15-én lesz. Ismételjük, ez az utolsó állomás. Lehetetlen, hogy valaki elhanyagolja az utolsó osztályok fontosságát és visszavonuljon a szerencse útjából.

**A 3. osztály május 15-iki húzásán 7.600
nyeremény 31.426.400 LEI érték-
ben kerül kiosztásra.**

**A negyedik osztály június 15-iki húzásán
34.451 nyeremény 203.746.000 LEI
értékben kerül kiosztásra.**

Az egész sorsjegy meg-
újítási ára 800 lei
Az egész sorsjegy vé-
telára 2.400 lei
A negyed sorsjegy meg-
újítási ára 200 lei
A negyed sorsjegy vé-
telára 600 lei

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Colecturile principale din Ardeal, Banat și Bucovina

Arad	Banca Goldschmidt Casa de Pástrare Generală din Arad S. A.	Cluj	Economia Institutul Comercial de Credit
Brasov	„Fortuna” Alex. Enkelhardt	Oradea	Banca Daclă Union S. A.
Cernăuți	Banca Comercială Națională Banca Oehlgisser & Horowitz Alfred Noe	Tg. Mures	Ernest Révész Banca Centrală
Cluj	Banca Iliescu	Timișoara	Banca de Scont Banca Timișoarei

külügyminiszter moszkvai látogatására május 20 és 26, vagy június 4 és 6-ika között, illetőleg 10-ike körül kerül sor. Ujabb tárgyalásokra nincs szükség, mivel az orosz-cseh kölcsönös segélynyújtási szerződésnek ugyanaz lesz a szövege, mint a tegnap aláírt francia-orosz szerződésnek.

Párizs. A francia sajtó általában megelégedéssel fogadja a francia-orosz szerződés aláírását, kétségtelen azonban, hogy minden lelkesedés nélkül.

A Figaro jobbnak látta volna, ha kettős vagy hármas egyezmény helyett egyetlen nagy egyezmény jött volna létre, amely nyitva lenne valamennyi európai állam előtt.

Pertinax, aki a szerződés megkötése mellett foglalt állást, bizonyos mélabúval állapítja meg, hogy messze állunk attól a lelkesedéstől, amellyel a francia közvélemény 30-40 év

előtt fogadott volna hasonló szerződést.

A Journal attól tart, hogy az önműködő segélynyújtást mégis bevették a szerződésbe s ez esetben nem kötelezi Locarno Angliát. Így elveszti Franciaország azt a lehetőséget, hogy adott esetben Anglia köteles lenne Franciaországnak támogatást nyújtani.

A Quotidien szerint május 2 a francia gyásznap s a szovjet diadala. A kommunizmust — állapítja meg a lap, — francia vérrrel kell megfizetni.

Varsói jelentés szerint Lengyelország tartózkodással itéli meg a francia-orosz egyezményt.

A német kormány álláspontját a Havas a következőkben foglalja össze:

— Locarno épen maradt. Németország számára ez a legfontosabb. Ebben a mondatban lehet összefoglalni a német hivatalos véleményét

Amikor Serédi Jusztinián, a fiatal bencés, verset írt

Budapestről jelentik: Van egy mondás, amely szerint mindenki alszik a költő, csak hangulat és alkalom kell hozzá, hogy ez a szunnyadó tehetség megszólaljon. Bizonyára a tökéletesebb szépség utáni vágy ez a lapangó adottság, amely legtöbbször kifejezési eszközt és módot is talál magának. Ezért van, hogy tudósok gyakorta versekbe foglalják mindazt, ami tudományukkal kapcsolatban leginkább izgatja fantáziájukat, írók gyakran otthagyják a próza kifejezőmódját, művészek az esetet, vagy a vésőt és a vers útján akarják tolmácsolni érzéseiket. Ezért nem fog meglepni senkit az, amit alább el akarunk mondani.

Nemrégiben, tél végén történt. Fent a Várban, egyik előkelő palotában ebéd volt, amelyre hivatalosak voltak a magyar közélet kitűnősei. Ebéd alatt valahogy az irodalomra terelődött a szó, főleg arra, hogy alig van valaki, aki elsősorban is fiatal korában, ne hívta volna segítségül érzelmi és gondolatai kifejezésére a költészet művészetét. Az eszmecsere során hallatták véleményüket miniszterek, államférfiak, politikusok is s kiderült, hogy a felvetett kérdés sok igazságot rejt magában. A vita aztán eldőlt akkor, mikor finom mosolyal arcán megszólalt Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás is, s elárulta, hogy fiatal bencés korában Rómában ő is írt egy latin nyelvű költeményt, nem kisebb ember tiszteletére, mint Gasparri Péter néhai bíboros-államtitkár. A vendégek érdeklődve hallgatták az önvalómást s elragadtatással élveztek a klasszikus latin verssorokat, amelyek közül egyik-másik megcsendült az ünnepi asztalnál.

Sikerült ezt a rendkívüli értékű irodalmi csemegét megszerezni s Gáspár Jenő vállalkozott arra, hogy a latin ódát lefordítja magyarra.

A bíboros-hercegprímás 1915-ben írta ezt a költeményt, amikor mint fiatal bencés-tanár a Vatikánban dolgozott a nagy egyházjogász, Gasparri bíboros államtitkár oldalán a készülő egyházjogi Codex kodifikáló bizottságának tagjaként. Szent Péter trónján akkor XV. Benedek pápa ült, aki elsőnek nevezte ki maga mellé államtitkárrá a nagy bíborost. Akkor már egy éve dühöngött a világháború, de a Vatikánban, mint valami elkülönített szigeten, szorgalmasan folyt az egyházjogi Codex elkészítésének munkája s emellett a pápa mindent elkövetett bíboros-államtitkára útján, hogy az első békekísérletek galambjait felbocsássa. Serédi Jusztinián, a fiatal bencés-tudós akkoriban állandó lakója volt a Vatikánnak s itt gyakorta érintkezett még egy igen érdekes főpapal aki akkoriban a vatikáni könyvtár prefekusa volt. Ezt a főpapot Ratti Achilleusnak hívták, akit hét év múlva XV. Benedek utódjának választottak meg. Ebben a környezetben a szorgalmas tudós-munka és az első békekísérletek bangulatában született meg Serédi Jusztinián latin ódája Gasparri nevenapjára.

A latin óda az egyházi himnuszok könyved, fordulatos, majdnem azt mondanók, énekelhető formájában készült. Ennek a formának legfőbb erőssége nem a rímekben, hanem a belső kompozíció szigorú keretében és a ritmus szellemes vívőerejében van. Ez a forma a vers alapfogalmát művészi crescendóban fejleszti a végső kicsengésig a klasszikus latin nyelv fordulatos kifejezéserejével, amelyet visszaadni hűségeseen már csak azért is nehéz, mert a magyar nyelv a tömörség terén nem versenyezhet a latinnal.

Íme az eredeti vers és fordítása:

*Eminentissimo ac Reverendissimo
Domino Petro Cardinali Gasparri,
Secretario Status Suae Sanctitatis,
Romae, in Aedibus Vaticanis,
die 29. Jun. 1915.*

Laetatur ille signifer,
Qui arcu forti hostium
Vexillum primus omnium
Signum figit victoriae.

Exultans gaudet et pugil,
Qui harenae calcans pulverem,
Pedem devicto pectori
Triumphans imponit super.

At omnis illa gloria
Cum ipsa vita deperit:
Tu Christi exoptas gloriam,
Cuius premis vestigia.

Quae iussit Christus ardua
Per terrestrem Vicarium:
In spe supernae gloriae
Exsequeris alacriter.

Cribrando leges pristinas
Expungis, addis, innovas:
Ecclesiae sic Codicem
Normam vivendi conficis.

Cum filios Pacificus
Rex, Christi in terra Claviger,
Discordes vult componere,
Te alter exspectat labor.

Utrumque vincas! Confice
Manu virili canones;
Materna manu lacrimas
Deterge nationibus!

En, quam Tu quaeris, gloriam:
Ut omnibus sis omnia!
Quem Christum offers manibus,
Pro hac deposcis gratia.

Serédi Jusztinián ünnepi latin versének megszületése óta húsz esztendő telt el. Az akihöz íródott, azóta már az Egyház halhatatlanjainak sorába költözött át, az, aki írta, esztendő óta Magyarország bíboros-hercegprímása. Ez a körülmény még különösebb jelentőséget ad a szép költeménynek, mert mindig egyik

emléke marad annak a világtörténelmi jelentőségű munkásságnak, amelyből az új Codex Juris Canonici született meg, az az alkotás, amelyben néhai Gasparri Péter bíborosnak esztendőken keresztül egyik legelső munkatársa éppen a verset író fiatal bencés-tanár volt, segítvén „férfiúkézzel megteremteni a Szabályt.”

A lezüllött szovjetfiataltság

Érdekes önleplezésekkel szolgál a Moszkvában megjelenő *Izvestia* című napilap egy cikksorozata, amely az orosz „közoktatásügy” és „tudományos” élet mai helyzetéről nyújt ki-merítő és tanulságos képet. Az *Izvestia* cikkét *Konotopskaja* elvtársnő írta, az egyik legnagyobb charkovi tanintézet igazgatónője. A charkovi iskola egyike Szovjet-Oroszország legjobban felszerelt technikai irányú szakiskoláinak. Hivatalos megállapítástól is függetlenül magasszintű és látogatottság tekintetében az első ilyen intézmények közül való. Mégis, jellemzően az általános helyzetre s az orosz ifjúság példátlan lezüllöttségére, az iskolai hatóságoknak a legnagyobb erellyel kell küzdeniük a tanulók elvetemültsége ellen, amely lopásokban, rablásokban robban ki. Egy úgynevezett Szpecialkomissio járja végig ma Oroszországban az iskolákat s megmotozza a tanulókat. Ilyen alkalmakkor — s ez a charkovi iskolában is megtörtént — török, revolverek, betörőszerszámok, bajonettek kerültek elő a tanulók zsebeiből. A charkovi iskola egyik 13 éves növendéke pl. ellopta szüleitől a szovjetültemkölesön szelvényeit s ilyen módon 1000 rubelt sikerült összegyűjtenie. Ugyanez a Progrebniak nevű kisdíák ellopta idősebb bátyja óráját s eladta. Letagadhatatlan az orosz ifjúság erkölcsi eldurvulása, amely az erkölcsstelen kiesapongások szennyében minden tekintélyen és korlátokon immár túldobta magát.

Az alsófokú közoktatás lezüllöttsége kihat a főiskolák tudományos színvonalának alakulására is. A főiskolai oktatásban a kémiai és a technikai tudományokon van a hangsúly. A szovjetorosz főiskolákon a szellemi tudományoknak nincs helyük, vagy legalább is igen alárendelt és meggyűrt szereppel kell megelégedniük. Az elméleti tudományok közül csupán a marxista és leninista teóriáknak van létjogosultságuk s aki a „tudományos kutatás szabadsága” nevében ezeknek a teóriáknak irányelveitől eltér, számolnia kell a megtorlás legkíméletlenebb következményeivel. A régi orosz tudományosság legnagyobb képviselői, akiknek neve nemzetközi vonatkozásban is, a legelőkelőbbek közé tartoztak, nincsenek többé. *Platonoff*, a nagy orosz történetíró, a Solovietzki szigetekre pusztult el. A régiek közül csak *Marr* professzort hagyták meg állásában, csupán azért, mert már az összeomlás előtt a legismertebb ateisták közé tartozott. Az új tudós generációt nem tudományos meggyőződése, hanem pártpolitikai beállítottsága jellemzi. Vannak azonban köztük is érdekes és ellentétes típusok. *Paulow*, a 80 éves természettudós, megrögzött Darwinista ugyan, de kitartott hite mellett s laboratóriumának bejáratánál keresztet és ikonokat pillanthat meg a látogató. A tudományos kutatás minden ága a „dolgozó proletáriátus érdekeit szolgálja” — mondja az egyik közoktatásügyi utasítás —, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a munkástanács dönt valamely tudományosság hasznosságát s valamelyik tudós használhatósága kérdésében. Természetes, hogy amikor tudatlanság és a politikai szempont dönt tudományos kérdésekben, a tudományos élet katasztrófális hanyatlására lehetünk elkészülve Szovjet-Oroszországban.

Migray József

A marxizmus csődje

és a kivezető út a gazdasági, társadalmi s állami élet válságából.
Propaganda kiadás.

Ára 55 lei és portó.

Kapható könyvosztályunkban

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hálftáji Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hóra 70 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felölsszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**

Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**

Cluj, Piața Unirii 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.
Csak a választékos magánlevelekre válaszolunk.

ZÜRICH I ZÁRLAT. Párizs 20.37 hétnyolcad, London 14.95¹/₂, Newyork 308 hatnyolcad, Brüsszel 52.30, Milano 25.47¹/₂, Madrid 42.22¹/₂, Amszterdam 208.72¹/₂, Berlin 124.35, Schilling 57.85, Szófia —, Prága 12.90¹/₂, Varsó 58.27¹/₂, Belgrád 702, Budapest —, Bucuresti 305.

Katonai előléptetések és amnesztia várható június 8-án. Bucurestiből jelentik: A restauráció és Károly király hazatérésének ötödik évfordulóján hivatalos jelentés szerint nagy katonai előléptetések várhatók. A jelentés szerint egész sor gyalogsági százados előléptetésére is sor fog kerülni. Bizonyosra veszik, hogy a király nagyobb szabású amnesztiát is fog gyakorolni.

Az osztrák kereskedelmi miniszter Budapesten. Budapestről jelentik: Stockinger osztrák kereskedelmi miniszter Budapestre érkezett, hogy jelen legyen a nemzetközi árumintavásár osztrák pavillonjának megnyitására. Budapesti tartózkodását arra is felhasználja Stockinger, hogy Bornemissza kereskedelmi miniszterrel megbeszélje az árucseréforralommal kapcsolatos kérdéseket.

Változások a cluj-i pénzügyigazgatóságon. Cluj. Saját tud. A helyi pénzügyigazgatóság kebelében lényeges és mélyreható változások történtek. A behajtási pénzügyigazgatóság élére ki-rendelt Tautu pénzügyigazgató, aki már közel fél év óta vezette itt a végrehajtásokat, váratlanul Timisoara-ra helyezték át és helyébe Pop Jonel főellenőrt rendelték ki. Kicsérítették az első kerületi adófőnököt is, Mocofon Aristotelest is, aki egy vidéki percepcióból került a város legfontosabb adóhivatalának élére. Helyébe Munteanu Vladimirt rendelték ki, aki eddig a III. kerületi adóhivatalnak volt főnöke.

Bálint Lajos prépost támadóját még nem fogták el. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Bálint Lajos prépost főesperes, aki ellen rabló-gyilkossági kísérletet követtek el, a dr. Hirsch szanatóriumában áll kezelés alatt. Idegei már megpihentek és fogadja látogatói sokaságát. A tettes még nem került meg. A csendőrség egy falubeli embert letartóztatott, de alibit igazolt s erre szabadon engedték, azonban később alapos gyanuok alapján újból őrizetbe vették.

Sortűzzel verték le a tüntetőket Zágrábban a Macsek háza előtt. Zágrá-ból jelentik: Csütörtökön mintegy 8—10 ezer főnyi tömeg hatalmas szimpátia tüntetést rendezett Macsek háza előtt. Szidalmazták a kormányt és követelték a polgári szabadság hely-reállítását. A csendőrök felszólították a töme-get a szétesésre s miután azok nem engedel-teskedtek, fegyverüket használták. Husz em-ber megsebesült, közülük egy, kórházba szállít-ás közben meghalt. A tömeg szétfutott, de az esemény következtében leírhatatlan izgalom uralkodik a lakosság körében.

Amerika eltemette a villamost. Európában a villamosközlekedés megújításán törik a fejüket a nagyvárosok közlekedésének intézői. Amerikában azonban már temetik a villamost. Még-pedig a szó szoros értelmében. A newyorki City-ben kedden szűnt meg az utolsó villamosjárata. Ebből az alkalomból a Madison-Square-en, ahol egykor a világ első városi villamosjára tárt meg-nyitották, vidám temetési szertartást rendeztek. A furcsa ünnepséget a rádió is közvetítette s a „gyászbeszédet” Newyork polgármestere mon-dotta. A City utolsó villamoskocsiját ezután fekete lepellel borították le s gyászindulókat ját-szó rezesbanda kísérté utolsó útjára. Az ünnep-ségen, persze hatalmas tömeg vett részt.

Vénleányok nyugdíjintézete. Londonból jelen-tik: Bradfordban megalakult az angol vénleá-nyok első nyugdíjintézete, ötszáz hajadon részvé-telével. A tagok heti 10 shilling nyugdíjat fognak kapni, ha pártában érik meg ötvenötödik élet-évüket.

Szávay Gyula meghalt. Budapestről jelentik: Szávay Gyula, a budapesti kereske-delmi és iparkamara nyugalmazott főtthkára, a Kisfaludy és Petőfi társaság tagja, a Vidéki Hirlapírók Orsz. Szövetségének évtizedeken át volt elnöke 74 éves korában, csütörtökön el-hunyt. Pályáját mint szegedi újságíró kezdte, jelentős sikereket ért el, úgy a színpadon drá-máival, mint verseivel és elbeszéléseivel. Sze-gedről Győrbe került, mint rendőrfogalmazó és két év múlva a győri iparkamara főtthkárává választották. Innen hívta meg 1902-ben a deb-receni kamara ugyancsak főtthkárának és 1915-ben a magyar kamarák országos szövetségének igazgatójává választották. 1919-ben a budapesti kamara választotta főtthkárává, ahol 1933 végén nyugdíjba ment.

Jégkorszak fenyegeti Ausztráliát. Newyorkból jelentik: Byrd admirális délsarki expedíciójáról szóló jelentése egyre nagyobb feltűnést kelt tudományos körökben. Byrd megállapította, hogy a Déli-Sark jégzónája évente egy mérföldet terjeszkedik Ausztrália felé. Tekintettel arra, hogy az óceán nem nyeli el ezeket a hatalmas jégtömböket, Ausztrália szomorú jövő elébe néz és számolni kell azzal, hogy bizonyos idő múlva új jégkorszak éri el Ausztráliát, amely ily módon pusztulásra van ítélve.

Eltűnt a vonaton Rezig Károly, az ismert zenetanár. Cluj. Saját tud. Az egész város társadalmá nagy érdeklődéssel te-kintett Rezig Károly, az ismertevű karmester és zenetanár gordonka-hangversenye elé, ame-lyet május 2-án csütörtökön este kellett volna hogy megtartsa a budapesti rádióban. A hangverseny azonban elmaradt, mivel Rezig Károly nem jelent meg a kifizető időben a Studio épületében, pedig már 27-én elutazott Clujról. A család gyanusnak találta a hang-verseny elmaradását és érdeklődött Buda-pesten, ahol azt a meglepő választ kapta, hogy Rezig Károly nem érkezett meg a magyar fő-városba. Rezig Károly utlevélét április 27-én váltotta ki, este a 10 órás vonattal utnak in-dult Budapest felé. A budapesti állomáson egyik rokona, Rezig Béla várta, de hiába. Rezig Károly hangversenye iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg a magyar fővárosban, sőt egy olasz társaság külön turnéra akarta le-kötöni. Clujon lakó családja most mindent meg-tesz, hogy az eltűnt zenetanár hollétét felku-rassák.

Sok dolga van egy udvari órásnak! London-ból jelentik: A nyári időszámítás bevezetése Angliában nyeggyennyolcórás szakadatlan munkát adott az udvari órásnak, miután a Buckhin-gham-palotában több mint 200, a St. James-palotában 250, a windsori kastélyban 360, a sand-ringhami és balmorali kastélyokban egyenként 100—100, a York-palotában 50 falióra kétegy.

Az iparosság az idegen állampolgá-rok iparigazolványa ellen. Timisoara. Saját tud. Az Ipartestület vasárnap tartja meg ezidei közgyűlését. Az évi jelentés, melyet a közgyűlés elé terjesztenek, többek közt arról is beszámol, hogy az Ipartestület az állampolgá-rok érdekeinek megvédésére közbenjár, hogy a nemromán állampolgárok, vagy akiknek ál-lampolgárságuk rendezve nincsen, ezentul ne kaphassanak iparigazolványt.

VIGYAZATI! FONTOS!

LEGTÖBB EMBER RÉGI BAJAI

Fontos felvilágosító munka:

Az idült székrekedés orvoslása

Ezt a rendkívül szükséges könyvet írta:
dr. Izsák Ede, az emésztőszervek bántalmainak szakorvosa.

A tartalomjegyzékből: A vesézületett székre-kedés — Szerzett székrekedés — A székreke-dés káros hatása a gyomorra — A székrekedés káros hatása a májra és epeutakra — A székre-kedés és szívbajok — Székrekedés és érél-meszesedés — Székrekedés és idegrendszer — Székrekedés és bőrbajok — Hashajtó gyó-gyszer — Idegrendszerre ható szerek — Beön-tések — Masszázs — Székrekedés egyes fajainak gyógyítása — Diétás kezelés — Csecsemők székrekedése — Öreg emberek székrekedése — Elektromos kezelés — Nikotin, stb., stb.

E mindenki számára nélkülözhetetlen könyv ára csak 100 lei és portó.

Kapható: Könyvosztályunkban.

Feljegyzések

A Nemzetek Szövetségének utolsóelőtti közgyűlésén — 1933. október 12-én — Beranger francia delegátus javaslatára határozatban hív-ták fel azoknak a tagállamoknak figyelmét, me-lyek kisebbségi szerződéseket nem írtak alá, hogy „nemzeti kisebbségeiket a kötött államok mintájára különleges jogvédelemben részesít-sék”.

„...Ezzel az ajánlással kapcsolatosan — olvassuk a Magyar Kisebbség legújabb számában Csikmádefalvi András cikkében — Dahlet elzászi képviselő a francia kamara Elzász-Lotharingiai Bizottsága előtt azt indítvá-nyozta, hogy a javaslat végrehajtásában Fran-ciaország járjon elő jó példával, mivelhogy a javaslat francia kezdeményezésnek következ-ménye...”

A bizottság foglalkozott Dahlet indítványá-val, nagy vitáknak volt a színhelye a kérdés körül s végül az elzászi követeléseket pontok-ba foglalta, melyek közül a két első, általá-nos érdekességű határozat

(Skin.)

Román nőegylet a venyesházasságok ellen. Timisoara. Saját tud. A lugoji ro-mán nőegylet, amelynek Brediceanu Cornelia, Brediceanu Caius dr. bécsi követ édesanyja az elnöknője, a revízióellenes liga severini tagozat-hoz beadványt intézett s abban kéri annak kieszközlését: tiltsák meg a román tiszteknek és alkalmazottaknak, hogy a kisebbségek sorai-ból való leányokkal kössenek házasságot.

PAUL CLAUDEL:

A SELYEMCIPŐ

Olyan ez a könyv, akár egy látomás és a szerző Paul Claudel maga. Claudel: gigantikus hegyoromként mered az irodalmi élet világában Homérosz, Dante és Shakespeare mellé. Ebben a regénydrámájában páratlan művészet-nek filmvetítésében ragyog a barokk kor fantasztikus és tarka földgömbje, — spanyol conquistadorok, jezsuiták, kalandorok és tengeri rablók közt fut az édes és gyönyörű Dona Prouhéze története.

Ara: füzve 95 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunkban.

Letartóztatták az oradeai 68 sz. autó sofőrjét, mert halálra gázolt egy gyermeket. Cluj. Saját tud. Szerdán délután a cojocnamegyei Poeni községben a 68 Ord jel-zésű autóbusz, amelyet Batiz József sofőr ve-zetett, a falu közepén elgázolta Várad Sándor 12 éves gyermekét, aki pillanatok alatt kisenvedett. A sofőrt előzetes letartóztatásba he-lyezték.

Egy 90 éves matróna nagy nyomora miatt öngyilkos lett. Oradeán csütörtök este félnyolc órakor özv. Fényes Károlyné 90 éves matróna Bucovina utca 31 szám alatti la-kásán, a faskamrában felakasztotta magát. A kilencvenéves matróna az utóbbi időben elvi-selhetetlen nagy nyomorral küzdött és csak a házbeliék könyörületéből élt. Délután még az-al vett bucsút a szomszédaitól, hogy kimegy a temetőbe. Este szomszédai rosszat sejtve ke-resni kezdték s a faskamrában találták meg, holtan. Kívánságához híven, már pénteken dél-után eltemették régen elhunyt férje és évekkal ezelőtt meghalt gyermekei mellé.

Gesztenyebarnából szikrázó szöke. London-ból jelentik: Kent herceg és felesége, Marine hercegnő, hazaérkeztek nyugatindiai nászutjuk-ról. A hercegnő gesztenyebarna hajjal utazott e és mint szikrázó szöke tért vissza. Az angol sajtó lovagiasan megállapítja, hogy a délszaki nap he-ve „aranyozta” meg haját.

Szimentáli bikavásár Oradeán. A megyei fő állatorvosi hivatal közli, hogy május 6-án Ora-deán szimentáli-bikavásárt fognak tartani. Ami-dőn erre a tenyésztők figyelmét felhívja, intézke-dik, hogy a vásárra mindazon községek és legál-birtokoságok küldjék el képviselőiket, akik Ljenfajta bikákat ohajtanak vásárolni.

Bámulat! Csoda olesó! Csakis valódi
bőrből női retikülök
70, 100, 150, 200, 300 és 500 lei,
a régi áraknak a fele!
HERBST óra-, ékszeráruház
Oradea, Reg. Ferdinand 5.

Négyezer kilós vaslemez zuhant egy munkásra. Timisoara. Saját tud. A Ferdinandi vasművekben Győző István munkás négyezer kilós vaslemez akart egy emelődaru segítségével a magasba emelni. A hatalmas lemez valahogyan kiesett az emelődaruból s rázuhant a munkásra. Győző István a helyszínén meghalt. A vaslemez valósággal összelapította.

A szépségkirálynőválasztás erkölcsatlanságok borzalmas következménye. Cernautiból jelentik: Borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosságot jelentenek Bukovina fővárosából, Cernautiból. A Podgoriei-utcán lévő Patria-téglagyár közelében Sighar Rudolf diák egy kertben rothadásnak indult emberi testrészeket talált. Előbb két levágott női kézre bukkant, aztán több levágott selyemharisnyás láb került elő, majd ráakadt a vadállati kegyetlenséggel összevagdalt nő törzsére. A meggyilkolt nő levágott feje selyemkendőbe volt csavarva és a felismerhetetlenségig meg volt csonkítva. Az utóbbi napokban több asszony és leány eltűnését jelentették Cernautiban, így ezeknek a hozzátartozóit értesítették legelőbb. A rokonok nagy tömegben keresték fel a köztemető halottasházát, ahol a levágott női fejet közszemlére állították ki. Így került a halottasházba egy Schuster Klára nevű leány, aki vérfagyasztó sikoltásban tört ki, amikor a fejet meglátta. A leány ugyanis Schuster Mina nevű néjére ismert a szerencsétlen áldozatban. Mina Schuster egyike volt a legszebb cernauti leányoknak. Szépségdíjat nyert 15 éves korában, amidőn munkásleány volt egyik ottani szövőgyárban. Ez aztán szerencsétlenné tette. Könnyelmű életet élt, majd egy péksegédhez ment nőül 1930-ban. Ez azonban nem tűrte az asszony ledérségét és 10 hónap után elhagyta. Azóta aztán eltűnéséig ismert tagja volt az alvilágnak. Április 5-10. között történetet a gyilkosság. Négy aranyfog hiányzik az áldozat szájából. Nincs kizárva az sem, hogy rablógyilkosság történt és a tettes áldozatát mindenéből kifosztotta. A város lakossága is segít a nyomozásban. Az ügyészség még nem adott engedélyt az áldozat megtalált testrészeinek elföldelésére.

Lefényképezték a francia erődöket a német repülő. Párizsból jelentik: Hirt adtuk már arról, hogy a francia kormány légi rendőrséget állított fel az északkeleti határ mentén. Párizsból ezt hivatalosan azzal indokolták, hogy az utóbbi időben négy esetben repültek át a határvonalon német repülőgépek és lefényképezték a francia erődítményeket.

A Turdai Szociális Misszió nyaralattási akciója. Saját tud. Közlebről kitűnő alkalom nyílik arra, hogy a turdai híres és népszerű sós „Bánya-fürdő” előnyösen ismert nagy gyógyhatású vizének és kitűnő fenyves-sósbarás levegőjének áldásos hatásait azok is élvezhessék, akik nagy szükségét érzik, de költségesebb fürdőre nem telik. Az itteni szociális misszió lelkes vezetősége — élén Bethlen Ödönne grófné elnökkel — az idén is alkalmassá tette a turdai Bánya-fürdőben levő, kitűnően felszerelt gyermek nyaralótelepet arra, hogy ott a gyermeknyaralattási ideje előtt és után, vagyis május hó 1-től június 15-ig, valamint szeptember 1-től október 1-ig felnőtt hölgyek (asszonyok és leányok) igen olcsón üdülhetnek, pihenhetnek, felfrissülésre és gyógyulásra lehetőséget találhatnak igen kevés költséggel. A hétköznapok robotjában kifáradt idegek e kies helyen alig pár nap alatt is már kellemesen megnyugodnak. Teljes ellátás díja a telepen (lakás, kiszolgálás, napi négyzeri étkezés) napi 50 lei. Értekezhetni lehet Albert Artumné missziós titkárnál, Turda, Albert-fűszer-üzlet.

* **Etvágytalanságnál, gyomorhurutnál, gasztrikus láznál, béltrekedésnél, emésztési renyhesség-nél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól.**

Sulyos helyzetbe sodorja az evangélikus egyházat az államsegély csökkenése. Timisoara. Saját tud. A bányási evangélikus esperesség most tartotta közgyűlését. Nauer György felügyelő és Argay György esperes elnökletével. Megjelentek Aradról Frint Lajos szuperintendes és Purgly László egyházkerületi felügyelő. Argay György esperes részletes évi jelentése többek közt kihangsúlyozza, hogy az államsegély hatvankilenc százalékkal való csökkenése sulyos helyzetbe sodorja az evangélikus egyházat. Előreláthatóan számos egyházközség kénytelen lesz mint fiókegyház az erősebb községekhez csatlakozni.

A világ legnagyobb legye Pestujhelyen. Budapestről jelentik: Bezsilla László, akit a „magyar lepkekirály” jelzővel tisztelt meg híve, Pestujhelyen megnyitja a lepke-muzeumát. A gyűjteményében az öt világrész minden lepkefajtajából van két-két példány. Legutóbb egy keleti gyűjtő Bezsillának tíz centiméter nagyságú koreai legyet küldött, amely állítólag a világ legnagyobb legye.

Kérelem. A Vlahai római katolikus kicsiny hitközség kéri a jószívű embereket, hogy összeomlás előtt álló templomának felemeléséhez tehetségükhöz mérten, hozzájárulni szíveskedjenek. Szegény, munkás emberek kopogtatnak embertársaiknál, akik mindent megtennének templomukért, de a mindennapi kenyeret sem tudják maguknak biztosítani. Ezért minden kis adományt hálás szívvel fogadnak. Küldeményeket: Parohia Rom. Cat. Vlahi. jud. Cluj címre kérnek.

Gyümölcsfa-iskolák létesítését rendelte el Bihar prefektusa. Saját tud. Bihar megye prefektusa elrendelte, hogy minden község jelöljön ki területet gyümölcsfa-iskolák létesítésére, amelyek nyilvános terek, iskolák, kertek, udvarok befűtésére fognak szolgálni. A községi költségvetésekben az e célra szükséges összegeket elő kell irányozni. A faiskolák állami tanítók vezetése alatt állanak, a nagyobb iskolás gyermekek közreműködésével.

György angol király.

Május 6-án lesz trónralépésük huszonötödik évfordulója, amely alkalmából világraszóló ünnepségeket rendez Anglia.

SZÍNHÁZ

Egy nő, akinek múltja van

— Vigjátékbeutató Oradeán —

Csütörtök este osztatlan nagy siker mellett mutatták be László Aladár kitűnő vigjátékát. A darab több, mint 150 előadást ért meg a budapesti Belvárosi Színházban. Ez a szám méltóképpen bizonyítja, hogy az ötletesen felépített darab közel tudott férközni a mai színházlátogató közönséghez. Mulatságos és szórakoztató — de ennél nem is akar többet elérni. Ötletes párbeszédok és a nem erőltetett, fonák helyzetek robbantják ki a kacagást a nézőből.

Harmath Jolán és Váró Annie, a drámai együttes két kitűnő művésznője vitte teljes sikerre a darabot. A hajszolt életbe belefáradt „nagy” nőt és a butaságig szende leányt alakították. Különösen Váró Annie és Kovács György második felvonásbeli jelenete több nyíltszíni tapsot váltott ki a nevetésbe fulladt nézőkből. Mély humorérzékről tett tanúságot a két fiatal színész, kár, hogy ebben a szerepkörben oly keveset lehet látni őket. Tompa Béla a szélhámos szerepében remek jellemalkitást nyújtott. A társulat többi tagjai kis szerepükben is méltóképpen járultak hozzá a jórendezésű előadás sikeréhez. Tóth Elek, Balázs Samu, Tompa Sándor, Ihász Aladár, Jenei János, Ditrői Béla, Berengh Béla, Nagy István, Stoll Béla és a betegszabadságon levő Rajnai Sándor szerepébe beuerott Csengeri D. Aladár, közéleti karikatúra-alakjai minden percben kirobbantják a nézőtérre a kacagást. n. f.

HETI MŰSOR:

ORADEA (Parlagi társulat):

Szombaton délután 4 óraor 15 és 20 leies helyárrakkal: **Nápolyi kaland.** — Este 9 óraor: **Itt a szerelem.** Operett beutató.

Vasárnap délután 3 óraor 15 és 20 leies helyárrakkal: **Sárga liliom.** Solymosán Magdával. — Délután 6 óraor: **Viki.** Solymosán Magdával. Rendes helyárrakkal. — Este 9 óraor: **Itt a szerelem.** Operett.

Hétfőn este 9 óraor: **Itt a szerelem.** Operett. Kedden este 9 óraor premier: Gróf Bánffy Miklós grandiózus drámája: **Martinovics.**

Mary angol királyné.

Budapesti Nemzetközi Vásár

Utazási kedvezmények: 50%

Magyarországon: az odautazásra április 23—május 13-ig
a visszautazásra május 3—május 23-ig.
Romániában: csak a visszautazásra május 3—19-ig.

Vizummentes határátlépés!

Vásárigazolvány kapható: minden városban az Európa C. F. R. Utazási Iroda fiókjainál vagy megbízottjainál és a Wagon Irodáknál.

RÁDIÓ

Az órákat romániai időszámítás szerint közöljük

VASÁRNAP, MÁJUS 5.

București 12 Egyházi zene. 12.30 Rádiózenekar. 13.30 Könnyű zene. 14.20 Könnyű zene. 18 Szórakoztató zene. 19.15 Szórakoztató zene. 20.20 Gramofon. 21 Hangjáték. 22.10 Weber: Bűvös vadász, Meyerbeer: Órdög Róbert, Gounod: Faust ariák. 22.35 Rust: Nyitány. Komzák: Bécs éjjel. 23.25 Kern: Keringő. Frimmel: Bölcsődal. Samaritini: Szerelmi dal. Rimzski-Korszakov: Himnusz a naphoz. Brunetti: Scherzo.

Budapest I. 9.45 Hírek. 10.10—10.55 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 11—12.10 Egyházi ének és szentbeszéd az egyetemi templomból. A szentbeszédet Tóth Tihamér dr. mondja. 12.15—13.15 Evangélikus istentisztelet. Prédikál: Magócs Károly. 13.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30—14.55 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 15 Racz Pali és cigányzenekara. 15.45 Gazdasági előadás. 16.30—17.55 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 18 A Diósgyőr—Vasmunkások Dalárdája. 18.50 Liber Endre előadása. 19 Szalonzene. 20.25 Boccaccio. Radó Antal előadása. 20.55 A varsói rádióállomás műsorának ismertetése. 21 A varsói rádióállomás műsorának közvetítése. 21.35 Gitárest. 22.40 Hírek, sport- és löversenyeredmények. 23.10 Cigányzenekar. 23.30 Közvetítés a magyar kardvívóbajnokságról. 24.25 Jazz.

Budapest II. 13.05 Hírek. 13.40 Hanglemezek. 16 Honvédgyalozezred zenekara. 18.55 Eyssen Irén énekel. 20.20 Baranyai János dr zongorázik. 21.05 Gál István dr előadása. 21.40 Hírek, sport-eredmények. 22.10 Jazz.

HÉTFŐ, MÁJUS 6.

București. 13.03 Gramofon. 13.45 Könnyű zene gramofonon. 14.40 Könnyű zene gramofonon. 18 Felolvasás. 18.15 Franck: Quintett. 18.55 Franck-dalok. 19.30 Franck: Változatok zongorára és zenekarra. 20.05 Indulók és keringők. 21.05 Hegedű- és énekszámok. 22.30 Sramlizene. 23.25 Éttermi zene.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.15—12.55 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Cigányzenekara. 13.30 Hírek. 14.10 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.15—15.30 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 16.30—17.40 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Pancso Vladigerov zongorázik. 18.45 Német nyelvoktatás. 19.15 Patkai Vilmos jazz-zenekara. V. György angol király uralkodásának 25 éves jubileuma: 20.15 Beszámoló és részletek a délelőtti jubileumi ünnepségről. 21 V. György angol király beszéde. Utána: A beszéd és a közvetítés ismertetése. 21.35 Az Operaház előadásának ismertetése. 21.40 Az Operaház előadásának közvetítése. (II—V. felvonás). Faust. A II. felvonás után Hírek. A III. felvonás után hírek, időjárásjelentés. Az előadás után szalonzene. 1.05 Hírek.

Budapest II. 14.30 Országos Postászenekar. 18.40 Hanglemezek. 19.50 Skolil Ottó előadása. 20.25 Az Operaház előadásának ismertetése. 20.30 Az Operaház előadásának közvetítése. 22 Szalonzene. 23.25 Időjárásjelentés. 23.30 Cigányzene.

KEDD, MÁJUS 7.

București. 13.03 Gramofon. 13.45 Könnyű zene gramofonon. 14.40 Könnyű zene gramofonon. 18 Gramofon. 19 Gramofon. 20.20 Dallemezek. 20.05 Szimfonikus hangverseny. 23.15 A szimfonikus hangverseny folytatása. 23.25 Éttermi zene.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.15—12.55 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Bertha István szalonzene. 13.30 Hírek. 14.10 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.15—15.30 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 15.50 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 16.20—17.40 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Csengerly János dr előadása. Horatius értéke. 18.30 Horatius megzenésített dalai. 19 Francia nyelvoktatás. 19.25 A hetvenedik magyar-osztrák labdarugómérkőzés. Magyar Károly előadása. 19.40 Teleký Sándor magyar nótákat énekel. 20.40 Színműelőadás a stúdióban. Ellák. 22.25 Hírek, időjárásjelentés. 23.25 Budapesti Hangverseny Zenekar. Közben 23.25 Budapesti előkészületek a nagy versenyekre. 24.05 Jazz. 1.05 Hírek.

Budapest II. 18.30 Hanglemezek. 19.40 Mezőgazdasági félóra. 20.20 Vajsz Róbert hegedül. 20.55 Belák Sándor előadása. 21.30 Hírek. 21.50 Matuska Miklós énekel zongorakísérettel.

SZERDA, MÁJUS 8.

București. 13.03 Gramofon. 13.45 Könnyű zene gramofonon. 14.40 Könnyű zene gramofonon. 18 Rádiózenekar. 19.15 Rádiózenekar. 20.20 Gramofon. 21 Bossi: Hegedűszonáta e-moll. 21.30 Énekszámok. 22.10 Szalonzene. 23.25 Szalonzene.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.15—12.55 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Cigányzene. 13.30 Hírek. 14.10 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.15—15.30 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 16.30—17.40 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Közvetítés a Gyöngyösi-úti gyermekjátótétről. 18.40 Halló tánczenekar. 19.30 Olasz nyelvoktatás. 20 Herz Ottó dr és Róth Ferenc zongora-hegedűszonátaikat játszanak. 20.50 Ybl Ervin előadása. 21.20 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 22.25 A rádió külügyi negyedórája. 22.40 Cigányzenekar. Közben 23.10 Hírek, időjárásjelentés. 24 Jazz. 1.05 Hírek.

Budapest. 14.20 Hanglemezek. 19.25 Darvas Ibolya énekel. 20.05 Kuncz Aladár szerepe az erdélyi irodalomban. Jékely Zoltán előadása. 20.40 Erdős Vera tárogatózik. 21.15 Kodolányi János elbeszélése. 21.50 Hanglemezek.

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 9.

București. 13.03 Gramofon. 13.45 Könnyű zene gramofonon. 14.40 Könnyű zene gramofonon. 18 Szalonzene. 19.15 Szalonzene. 20.35 Operaközvetítés.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.15—12.55 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Szalonzene. 13.30 Hírek. 14.10 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.15—15.40 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 18 Gazdasági előadás. 18.35 Cigányzene. 19.25 Angol nyelvoktatás. 19.55 Paul Lorenzi olasz dalokat énekel. 20.40 Viski Károly dr előadása. 21.10 A Budapesti Hangverseny Zenekar műsorának ismertetése. 21.15 A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenyének közvetítése. Szünetben: Hírek, ügétversenyeredmények. 23.35 Időjárásjelentés. 23.40 Közvetítés a magyar ökölvívóbajnokságról. 24 Jazz. Közben Olasznyelvű előadás. 1.05 Hírek.

Budapest II. 14.20 Győző Amália és Jákó Béla énekel. 18.05 Hanglemezek. 19.30 Cigányzene. 20 Fábán László dr előadása. 20.35 Trió. 21.30 Hírek. 21.55 Szalontós.

PÉNTEK, MÁJUS 10.

București. 13.03 Gramofon. 13.45 Könnyű zene gramofonon. 14.40 Könnyű zene gramofonon. 18 Könnyű zene. 19.15 Könnyű zene. 20.20 Román lemezek. 21 A Carmen-énekkar hangversenye. 21.45 Román szerzők művei. 22.15 Román szerzők művei.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.15—12.55 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Az 1 honvédgyalozezred zenekara. 13.30 Hírek. 14.10 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.15—15.30 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 16.30—

„Sovány emberek hosszabb életűek“

— mondja egy ismert orvostanár

Az amerikai orvosegyetem egyik előadásában egy ismert orvostanár kifejtette, hogy a sovány emberek tovább élnek, mint a kövérek.

A tapasztalat igazolja ezt az állítást. A biztosító társaságok gyakran utasítanak vissza túlkövér embereket, vagy nagyobb díjakat követelnek a fokozott kockázat miatt. A kövérség akadályozza és gyöngíti a szervezetet — gyöngíti őnt és a szívet szükségtelenül igénybe veszi. A betegségek egész sora (reumatizmus, savtúltengés, rövid lélekzet és hágyadtság) gyakran kísérik a kövérséget.

Szabaduljon meg ettől a veszedelmes, egészségtelen kövérségtől. Semmi oka sincs, hogy ezt ne tegye, amikor a tudomány rendelkezésére bocsátja ezt a biztos, hatásos kezelést: minden reggel első dolga egy fél teáskanál Kruschen só bevétele meleg vízben oldva.

Ez az egészséges „mindennapi kis adag“ a Kruschenből megszabadítja a szervezetet minden méregtől, segíti a normális és rendszeres működését a szerveknek — jó közérzetet teremt és mindenkor kollemes érzést vált ki. Energikus aktivitás foglalja el a bágyadtság helyét, egyúttal elveszti fokozatosan és minden megerőltetés nélkül a felesleges hájrteget.

A Kruschen sót több mint 120 országban árulják és most már Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában üvegenként 95 leíért kapható.

17.40 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Auer György dr előadása. 18.20 Zenei paródiák. Előadja: Szendy Lajos. 18.45 Gyorsirótanfolyam. 19.10 Wechsler Ili zongorázik. 19.45 Sportközlemények. 19.55 Szép Ernő csevegése. 20.25 Cigányzene. 21 Színműelőadás a stúdióban: Don José csodálatos éjszakája. 21.20 Hírek. 21.40 Budapesti Hangverseny Zenekar. Szünetben: Időjárásjelentés. 23.50 Jazz. 1.05 Hírek.

Budapest II. 14.20 Szotyori Nagy Jolán zongorázik. 20.45 Babits Mihály beszél Horatiusról. 21.50 Cigányzene. 21.45 Hírek. 22.10 Fehér Ilonka hegedül. 23 Időjárásjelentés. 23.05 Cigányzene.

SZOMBAT, MÁJUS 11.

București. 13.03 Gramofon. 13.45 Könnyű zene gramofonon. 14.40 Könnyű zene gramofonon. 18 Katonazene. 19.15 Katonazene. 20.20 Uj lemezek. 21.05 Jazz. 22.40 Hírek. 23.15 Éttermi zene.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.15—12.55 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Balalajka. 13.30 Hírek. 14.10 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.15—15.30 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 16.30—17.40 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Madarassy Erzsébet előadása. 18.30 Uray Margit magyar nótákat zongorázik. 19 Aszlányi Károly csevegése. 19.30 Szalontós. 20.15 Mit üzen a rádió? 20.45 Operettrészletek. 22.15 Hírek, löversenyeredmények. 23.35 Cigányzene. 23.10 Időjárásjelentés. 23.45 Hanglemezek. 1.05 Hírek.

Budapest II. 14.20 Szalonzene. 19.35 Mezőgazdasági félóra. 20.10 Szarvas Klári hárfázik. 20.50 Olaszország. Pécsi Albert dr előadása. 21.15 Hírek. 21.40 Kertész Miklós szalon- és jazz-zenekarának műsora. 22.35 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar.

Az Erdélyi és Bánáti Népkisebbségi Ujságíró Szervezet készpénzsorsjátéka.

Még csak 7 nap van, tehát siessen sorsjegyet venni mert 50 leíjel gazdag lehet, nyerhet

Huzás 1935 május 12-én

250.000 leít,
továbbá
50.000, 25.000 és 10.000 lei
stb. nyeremények.

Kaphatók mindenütt, valamint az oradeai főelárusítóknál:

BANCA ILIESCU fiókja
Bulv. Regele Ferdinand 11. (Casa Naționala épületében)

UNION S. A. Bulv. Reg. Ferdinand 1.

KÖZGAZDASÁG

Hogyan védekezhetik az adózó a túladóztatás ellen?

Brasov. Saját tud. Könnyen áttekinthető adótájékoztatót állított fel a brasovi Ipartestület, amelynek főbb pontjai a következők:

Minden adófizetőnek saját érdeke, hogy az adótárgyaláson személyesen jelenjék meg s hogy éljen fellebbezési jogával. A tárgyalásnál jegyzőkönyvet vesznek fel, amelynek egy példányát az adózó részére elismervény ellenében kézbesíteni kell. Ha a fél a tárgyaláson jelen volt és ott a jegyzőkönyvet át is vette, a fellebbezési határidő *ettől a naptól számít*. Ha ellenben az adózó nem jelent meg a tárgyaláson, a jegyzőkönyvet ki kell számára kézbesíteni s ez esetben a fellebbezési határidő *a kézbesítés napjától számít*.

Az adókérvetés ellen húsz nap alatt a fellebbezési bizottsághoz az adózónak joga van fellebbeznie. A fellebbezési tárgyalásokra az adózót ugyancsak a határidő lejártá előtt legkevesebb öt szabadnapval előre meg kell

idézni. A tárgyaláson joga van a félnek az összes indokait szóban vagy írásban előterjeszteni és amennyiben a határozatot a törvény megsértésével hozták, vagy valamelyik fontos körülmény a megállapításnál figyelmen kívül hagyatott, a határozat közlésétől, vagy kézbesítésétől számított harminc szabadnapon belül joga van a felülvizsgálati kérelmet beadnia az illetékes törvényszékhez, abban az esetben, ha a tárgyaláson megállapított adóalap százezer leit nem ér el vagy az illetékes táblához, ha a megállapított adóalap százezer leit meghalad.

A törvényszékhez benyújtandó felfolyamodásra ötven leies, a táblához tartozó pedig száz leies okmány- és három leies repülőbélyeg ragasztandó. A felfolyamodásnak lényeges kelteke, hogy a fellebbező pontos lakcímét, ahova az idézőt küldjék, pontosan írja le a felfolyamodványba.

A Petroseni Bányatársulat már megkezdte az aranybányászatot Baia-Maren

Baia-Mare. Saját tud. Baia-Mare mellett, Borculon, teljes irammal kezdte meg a Petroseni Bányatársulat a bányászatot. Nagyarányú építkezésekbe fogtak. A legmodernebb Krupp-rendszerű flotációs aranyválasztót építik fel Borculon, ami tizenhétmillió leibe fog kerülni. Ezenkívül tisztviselő- és munkáslakások egész tömegét létesítik.

Már megkezdtek a munkástoborzást is, mert a bányatársulatnak ötszáz munkásra van szüksége; eddig ugyanis csak nyolcvan embert foglalkoztattak az előmunkálatoknál Totos-Jereapau bányánál, amely Budfalva közelében van s ahol nyolcvan négyzetkilométer bányaterületet vett meg a bányatársulat, szintén ötszáz embert alkalmaznak összesen.

A Petroseni százmillió leit fektet az aranytermelésbe. Ezer kilogramos évi eredményt remélnek elérni az aranyból, emellett ezüst-, ólom- és pirít-hozama lesz a bányáknak. A vezetőségtől nyert értesüléseink szerint a Petroseni R. T. nem hagy fel a szénbányászattal, mint ahogyan azt híresztelik s nincs szó arról se, hogy a Zsilvölgyéből munkásokat telepítsenek át Baia-Marera. Az aranybányászat megkezdése nem egyéb, mint a vállalat terjeszkedése.

Piaci árak Sätmaron. Saját tud. A szerdai munkaszünet helyett csütörtökön megtartott hétfővásár lángha forgalmat eredményezett. A terménypiacon volt némi forgalom. A kilakált árak a következők: búza 410—430, árpa 310—330, rozs 320—340, zab 260—270, kukorica 260—280, muharmag 340—360, tökmag 370—380, lucernamag 400—440, napraforgó 350—360, nullásliszt 8, főző 7.50, kenyérliszt 7—6.50—6, kukoricaliszt 4. Tejtermékek: tej literje 4, tejjel 17, túró 18, teavaj 67, piaci vaj falusi kistermelőktől 45, kevertúró 16, juhtúró 25, juhsajt 26, ementhali 65, tojás darabja 1 lei. Állatvásár: élő marha kilója 7, növendék marha darabja 700—800, sertés élő súlyban sovány 17—18, hizott 20—23. (A sertéspiacon nagy a kereslet, különösen hizottakat keresnek, úgy a vidéken, mint Sätmaron. Ez az áron is meglátszik. I. oszt. 16 7 ezer, II. oszt. 5 ezer, III. oszt. 2500—3500, hizott ökör párja 18 ezer, kecske 180—200, juh 240—250, bárány 100—110. Baromfi: tyúk darabja 45, csirke párja 50—60, ruca sovány 45, ruca hizott 80—85, lud sovány 70—80, lud hizott 110—120, pulyka 65—80. Húsárak: marha 10, borjú 17, sertés 24, bárány 12, szalonna zsirnak 34, háj 36, füstölt kolbász 36. Facsemeték nemes 15—20, díszcserje darabja 5—8, rózsza 10—12 lei.

Tizenhatmilliós költségelőiránnyal új palotát épít a brasovi Társadalombiztosító

Brasov. Saját tud. Az elmúlt héten fontos tanácskozás folyt le a brasovi betegsegélyező épületében, amelyen a helyi vezetőkön kívül megjelent N. Enescu, a társadalombiztosító vezérigazgatója is. Az értekezleten az épülő palta berendezését beszélték meg. A betegsegélyező új kétemeletes palotájának költségelőirányzata 16 millió lei. Maga az építkezés mintegy 9 milliót emészt fel. Az új épületben elhelyezendő irodahelyiségek gazdaságos és tervszerű beosztása lehetővé fogja tenni az eddig oly sok panaszra okot adó bürokratikus huzavona megszüntetését.

A másik tetemes tehertétel az új betegsegélyezőpalota felszerelése. Egy új Röntgen gépen kívül, amely mintegy 700 ezer leibe kerül, teljesen modern orvosi műszerekkel és gépekkel fogják felszerelni a palotát. Külön osztályokon, teljesen elkülönítve egymástól, fogják megvizsgálni a különböző betegeket. Várótermet szerelnék fel, ahol például az oltást kapott, vagy kötözés után levő beteg két-három órát, vagy szükség esetén akár félnapot is kényelmes szakszerű ápolás mellett pihenhet. Ezekon kívül a helyiség szuterénjében külön férfi és női fürdőket fognak építeni. Az építkezésnek munkaalkalmak biztosítása szempontjából is igen komoly jelentősége van.

A nyolc pár világhírű fehér angol ló, amelyek az angol királyi pár jubileumakor a királyi pár kocsiját fogják huzni.

Kiadja az Erdélyi Lapok Lankiadó Rt.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea Str. Carol II. No. 8.

Aprohirdetések

Aprohirdetések díja szavankint 3 lei, vasárnapoké pedig 6 lei. Legkisebb aprohirdetés ára 30 lei. (A) állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lei.

Adás-vétel

Pianinó
és egy férfi tenniszrakett olcsón eladó. Str. Nicolae Zsiga 52. sz.

Gyógyszertár
keresek megvételre, esetleg bérbé. Cím a kiadóban.

Eladó
központköz közel, háromlakásos, fürdőszobás, alapincézett, adómentes ház, gyümölcsös udvarral. Ugyanott masszív szobabútorok is. Cím: Oradea, Strada Caragiale 6-a.

Eladó
olcsón szoba, konyhas lakás azonnalra. Cím: Str. Horia No. 13. Özv. Kleinné. Megtekinthető: délután 3 óratól.

Diófa
négy fiókos szekrény sürgősen eladó. Oradea, Str. Tichindial 18.

PUHA ÖLMÖT állomány ves a Szent László-nyomda Rt. Oradea, Strada Rerele Carol No. 5.

Fajgalambok
eladók. Oradea, Strada Nic. Bălcescu 30.

Különpéle

Kézírással
másolási munkát vállalok. Kovacs, Oradea, Str. Dr. N. Bolchaş 11.

Szerkesztői üzenetek

K. D. M.—a. Cikkének tartalma érdekes és megzivilendő lenne mindenki részére. De sajnos, még nem rendelkezik azzal az iráskészséggel, hogy gondolatait abba a formába önteni tudná, amit az újság megkövetel. A templomok szövegein a papság is foglalkozik ezzel a kérdéssel és sokkal eredményesebben, mint gondolnók. Vannak azonban vidékek, ahol a népet csak nagyon nehezen lehet leszoktatni az alkoholról s visszatéríteni a rendes, egészséges életre.

Lakás

Kiadó
2 szoba nagy előszobával és mellékhelyiségekkel. Oradea, Strada Mihail Sorbul 23. sz.

Kiadó
szoba, konyha, élezkamra május 1-re. Mokos, Oradea, Strada Tache Jonescu No. 9

Egy
szép 2 szobás lakás június 1-re kiadó Oradea, Strada Tache Jonescu No. 24.

Keresek
1 szobás, fürdőszobás lakást a központban, Cím a kiadóban.

Alkalmazás

Fényképész segéd
a szakmában perfect, románul tudó felvételt. Foto Keresztesy, Oradea, General Moşoiu 2.

Keresek
perfect román szakácsnőt azonnali belépésre, Mircea-étterem.

Gépirónó
5 évi irodai gyakorlati állást keres. Cím a kiadóhivatalba kér.

Jó bizonyítvánnyal
rendelkező mindenest, aki a főzéshez is ért, elsejére felveszek. Str. Nicolae Zsiga 18. Oradea.

F
dr P
K
A sz
Pier
Páriz
kőn este
gelynyujt
egyidejűl
tették.
A sz
1. Ak
vagy Sz
támadóv
európai
magukat,
nak a kö
2. Az
mány 15
megállap
részéről
sik azonn
3. An
szövetség
az a néps
12. 13. és
ségével e
lomnak t
mennyi t
a két
melyikük
ban része
okmány
kötelezett
Franciaor
az alapok
kezdéséb
dás valar
4. Mi
telezettse
ségi kötel
taglaják
az alapok
ben meg
5. A
erősítik a
azokat ki
szövetség
egyezmén
erősített
rad érvén
SZ
Vars
tesen fog
dés aláír
A fél
gyelorszá
ha bizné
különöser
nacionálé
mint val
Az E
című lap
Radek ir
írja, hogy